

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-1-066

(Ortak Girişim)

Karar Sayısı : 20-42/580-260

Karar Tarihi : 17.09.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER: Bilge YILMAZ, Melisa AĞYÜZ, Ali GEZBELİ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Saudi Aramco Development Company

Temsilcileri: Av. Şahin ARDIYOK, Av. Bora İKİLER,

Av. Sercan SAĞMANLIGİL

Büyükdere Cad. Bahar Sok. No:13 River Plaza K:11-12 Levent
Şişli/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Saudi Aramco Development Company ve Korea Shipbuilding & Offshore Engineering Co., Ltd. arasında sabit motorlar, deniz motorları ve kargo pompaları alanında iştigal etmek üzere bir ortak girişim kurulması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 07.10.2019 tarih ve 6742 sayı ile giren ve 31.08.2020 tarih ve 9251 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 11.09.2020 tarih ve 2019-1-066/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda nihai olarak Saudi Arabian Oil Company (SAUDI ARAMCO) tarafından kontrol edilen Saudi Aramco Development Company (SADCO) ve ana şirketi Hyundai Heavy Industries Holding Co., Ltd. olan Korea Shipbuilding & Offshore Engineering Co., Ltd. (KSOE) arasında sabit motorlar, deniz motorları ve kargo pompaları alanında iştigal etmek üzere bir Ortak Girişim (OG) kurulması işlemine izin verilmesine ilişkindir.¹ Bildirim konusu OG, Suudi Arabistan'da bir üretim tesisi kuracak ve işletecektir.
- (5) Bildirim konusu işlemin temelini taraflar arasında 29.05.2019 tarihinde imzalanan Pay Sahipleri Sözleşmesi (PSS) oluşturmaktadır. Yapılan bildirimde, kurulacak olan OG Ras Al-Khair'in (AL-KHAİR) toplam sermayesi ve oy hakkı bahşeden sermayesinin %(.)'ine SADCO, %(.)'una KSOE ve %(.)'ine ise azınlık pay sahibi Saudi Arabian Industrial Investments Company'nin (DUSSUR) sahip olacakları ve bununla birlikte OG'nin SADCO ve KSOE tarafından ortak kontrol edileceği ifade edilmektedir.²

¹Bildirim konusu işlemin, farklı rekabet kurumlarından alınması gereken izinler dahil, tüm şartlar sağlandığı anda tamamlanması beklenmektedir. Taraflar işlemin AB, Türkiye, Çin, Güney Kore, Ukrayna, Fas ve (işlemin tamamlanmasının ardından) Mısır'da bildirilmesini öngörmektedir.

²DUSSUR, 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bildirim konusu OG'nin ortak kontrolüne sahip olmayacaktır.

- (6) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde, bir ortak girişimin anılan Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için i) ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması unsurlarının birlikte sağlanması gerekmektedir.

i) Ortak Kontrol

- (7) PSS'nin 7.3. maddesi uyarınca, OG Yönetim Kurulu (.....) SADCO, (.....) KSOE ve (.....) DUSSUR tarafından atanacak toplam (.....) üyeden oluşacaktır. SADCO, oyların eşitliği durumunda belirleyici oya sahip olmayacak olan (.....) atanmasını veto etme hakkına da sahip olacaktır. Yönetim Kurulunun ancak en az (.....) SADCO, (.....) KSOE ve (.....) DUSSUR tarafından atanmış üyelerin katılımı ile toplanabileceği buna ek olarak Yönetim Kurulunun (.....) ile karar alabileceği ifade edilmektedir. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un 56. maddesinde "Üst yönetimin atanması ve görevine son verilmesi ya da bütçenin onaylanması ile ilgili veto hakları belirleyici etki açısından çok önemli haklardır. Yönetim kurulu üyeleri gibi üst yönetimin yapısını birlikte belirleme yetkisi, genellikle hak sahibine bir teşebbüsün ticari politikasında belirleyici etki uygulama imkânı verir. Bütçe, ortak girişimin faaliyetlerinin ve özellikle yapacağı yatırımların kesin çerçevesini belirlediğinden aynı durum bütçeyle ilgili haklar bakımından da geçerlidir." ifadelerine yer verilmiştir. PSS'nin 9.2. maddesi nitelikli oylama konusuna açıklık getirmektedir. Buna göre; OG'nin Yönetim Kurulu üyesi veya görevli Yönetim Kurulu sayısında herhangi bir değişiklik yapılması, iş planı yahut yıllık bütçenin onaylanması kararları hisselerin en az %(.....)'ini temsil eden hissedarların olumlu oyunu gerektirmektedir. Bununla birlikte PSS'nin 10.1. maddesine göre taraflardan hem SADCO hem de KSOE üst yönetimin atanması konusunda veto hakkına sahip olacaktır. Bu doğrultuda hem SADCO hem de KSOE işletme bütçesi, iş planı ve üst yönetimin atanması konularında veto hakları bulunduğundan, OG'nin stratejik ticari faaliyetleri üzerinde belirleyici etkiye sahip olacaklardır. Diğer taraftan, DUSSUR'un böyle bir veto hakkı bulunmayacağından OG üzerinde kontrol hakkına sahip olamayacaktır. Dolayısıyla, OG'nin SADCO ve KSOE'nin ortak kontrolünde olduğu değerlendirilmektedir.

ii) Tam İşlevsellik

- (8) Bildirim Formunda kurulacak OG'nin, faaliyetlerini yerine getirmek için bağımsız bir yönetim ekibi ve gerekli tüm kaynaklara sahip olacağı ve sürekli bir faaliyet planı ile kalıcı olarak kurulduğu ifade edilmektedir. Bununla birlikte Bildirim Formunda OG'nin ürünlerinin önemli bölümünün, gemicilik ve petrol sondajı iş kolunda faaliyet gösteren SADCO'nun iştiraklerine piyasa koşullarında satışının öngörüldüğü ifade edilmiştir. Başlangıç olarak bu satışların OG'nin cirosu içinde yaklaşık olarak %(.....) oranında bir pay oluşturmasının beklendiği belirtilmiştir. Söz konusu satışların bilhassa SADCO iştiraklerinden olan International Maritime Industries Company'e (IMIC) yapılmasının planlandığı ifade edilmektedir.³ Dolayısıyla başlangıç aşamasında dahi OG'nin üçüncü kişilere yönelik satışları, Kılavuz'un 86. paragrafında minimum eşik olarak belirtilen %20'nin altına düşmeyecektir. Ayrıca OG ile SADCO iştirakleri arasındaki bu satış ilişkisinin PSS'nin 11.1. maddesinde⁴ de işaret edildiği üzere gerçek anlamda ticari bir ilişki olacağı da tarafça belirtilmiştir. Her halükarda OG'nin ana şirketlerine yapacağı

³ Planlanan işlemin gerçekleşmesiyle birlikte IMIC'te, SADCO'nun %(.....); KSOE'nin %(.....) payı bulunacaktır.

⁴ "Bildirim konusu OG ve ana şirketleri ile ticari ilişkisini emsallerine uygun şekilde ve normal ticari koşullar altında gerçekleştirecektir."

satışların yaklaşık (.....) yıl sürmesi beklenen başlangıç döneminden sonra kademeli olarak düşmesinin beklendiği ifade edilmiştir.

- (9) Öte yandan Bildirim Formunda KSOE'nin bildirim konusu OG'ye talep üzerine yedek ve onarım parçaları temin edebileceğinden bahsedilmiştir. Kurumca bilgi talep edilmesi üzerine, taraflarca gönderilen cevabi yazıda OG'nin aynı pazarda faaliyet gösteren diğer şirketler tarafından gerçekleştirilen tüm faaliyetleri yerine getirebileceği, OG'nin ana şirketlerin üreticisi veya yeniden satıcısı olarak faaliyet göstermek için kurulmadığı, OG'ye yapılması planlanan satışların KSOE'nin cirosu içerisinde tahmini olarak %(.....) ile %(.....) arasında bir orana tekabül edeceği ve bu sınırlı ilişkinin de zaman içerisinde azalacağı, OG'nin bu yedek ve onarım parçalarını yeniden satış gerçekleştirmek için temin etmediği, aksine satış sonrası hizmetler için bu parçalara ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla OG, KSOE'nin satış temsilcisi gibi hareket etmeyecek, satın aldığı ürünlere katma değer sağlayarak müşterilerine yönelik hizmetinin bir parçası olarak sunacaktır. Ayrıca Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesindeki tüm gemi yapım şirketleri ve dizel motor elektrik santrali şirketleri (Drydock World Dubai, Saudi Electricity Company ve Dubai Electricity & Water Authority gibi) OG'nin potansiyel müşterileri olacaktır.
- (10) Bu çerçevede, bildirim konu işlem ile kurulacak ortak girişim şirketinin tam işlevsel, bağımsız bir iktisadi varlık niteliğinde olacağı ve bildirim konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi anlamında bir devralma işlemi olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan ilgili tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.
- (11) Dosya mevcudu bilgilere göre, tarafların amacı sabit motorlar, deniz motorları⁵ ve kargo pompaları⁶ alanlarında faaliyet gösterecek bir OG kurmaktır. Kurulması planlanan OG'nin, Suudi Arabistan'da kurulacak olup Bildirim Formunda OG'nin Suudi Arabistan, MENA Bölgesi ve Türkiye'de satış yapmak için lisans almasına yönelik planının bulunduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte işlem taraflarının ana şirketleri petrol ticareti alanında da faaliyet göstermektedirler. SADCO'nun ana şirketi SAUDI ARAMCO global olarak ham petrol keşfi, üretim ve pazarlaması ile daha küçük çapta rafine edilmiş ürün ve petrokimyasal üretimi ve pazarlaması alanlarında, Türkiye'de ise ihracat yoluyla ham petrol satışı alanında faaliyet göstermektedir. Taraflarca, SAUDI ARAMCO'nun Türkiye'ye yapılan ham petrol ithalatında %(.....) pazar payına sahip olduğu ve ülkemizde herhangi bir şube veya iştirakinin mevcut olmadığı bildirilmiştir. Diğer yandan taraflarca, KSOE'nin ana şirketi HHI Grubu 2018 yılında Türkiye petrol piyasasında yaklaşık (.....) tutarında bir iş hacmi olduğu ve söz konusu iş hacminin, HHI Grubu'nun Güney Kore'deki petrol rafinerisinden Türkiye'ye yapılan rafine petrol ürünleri satışlarından kaynaklandığı ifade edilmiştir. Ayrıca, HHI Grubu'nun Türkiye rafine petrol pazarındaki payının %(.....)'in çok altında olduğu, ham petrolde ise KSOE'nin global veya yerel herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı bildirilmiştir.

⁵ Sabit motorlar dizel enerji santralleri ya da paketlenmiş güç istasyonları (*packaged power stations*) gibi kıyıda kurulu (*on-shore*) enerji santralleri için elektrik üretmek için kullanılmaktadır. Deniz motorları ise gemilerin su üstünde ilerlemesini sağlayan tahrik motorları (*propulsion engines*) olarak ya da gemilerin içinde ihtiyaç duyulan elektrik gücünü sağlayan jeneratör motorları olarak kullanılmaktadır.

⁶ Kargo pompaları ham petrol ya da kimyasal veya benzeri sıvı ürün taşıyan deniz araçlarında ya da yüzen üretim platformları ve benzerlerinde kullanılmaktadır. Ana fonksiyonları, kargonun (ör: petrol veya kimyasalların) deniz aracındaki tanktan varış limanında kıyıda kurulu olan tanklara pompalanmasıdır. Bildirim Konusu OG tarafından üretilecek kargo pompaları, hidrolik yağ ile çalışan kimyasal ürün taşıyıcısı deniz araçlarında kullanılan su altı pompaları ve buhar türbini veya elektrik motoru ile çalışan kargo pompalarıdır.

- (12) İlgili teşebbüslerin faaliyetlerine bakıldığında SADCÖ'nun petrol yatağı hizmetleri, sondaj tesisatı imalatı, denizcilik, sağlık ve ulusal deniz taşımacılığı alanlarında faaliyet gösterdiği; KSOE'nin ise deniz taşımacılığına güç sistemleri sağlamayı amaçlayan küresel entegre sistemler ve çözümler sağlayıcısı olduğu ve açık deniz endüstrisi için teknoloji ve hizmetler sunduğu anlaşılmaktadır. SADCÖ'nun gemicilik sektörü ve petrol sondaj sektöründe iştirakleri bulunmakta olup söz konusu iştiraklerin tümünün faaliyetlerinin Suudi Arabistan'da gerçekleştirildiği bildirilmiştir. KSOE'nin ise global gemicilik pazarındaki payı %(.); Türkiye pazarındaki payı ise yaklaşık %(.)'tür. Dolayısıyla söz konusu pazarlardaki faaliyetlerin Türkiye'de herhangi bir pazarı yatay/dikey olarak etkilemeyeceği değerlendirilmektedir.
- (13) Kurulması planlanan OG'nin Suudi Arabistan'da üretimini gerçekleştireceği sabit motorlar, deniz motorları ve kargo pompalarının taraflara satılacağı; KSOE'nin ise faaliyette bulunduğu tamamlayıcı parçalar, montajlı ya da montajsız yedek onarım ve değişim parçaları veya bağlantı aksesuarlarını talep üzerine ve sınırlı ölçüde OG'ye sağlayacağı belirtilmektedir. Bu bakımdan OG'nin faaliyetleri ve tarafların faaliyetleri arasında dikey örtüşmenin ortaya çıkacağı görülmektedir. Ancak tarafların söz konusu pazarlardaki faaliyetlerinin oldukça sınırlı olduğu (%(.)'den az), OG'nin henüz kurulma aşamasında bulunduğu ve küresel bazda deniz motorları pazarında Chine State Shipbuilding Corporation (CSSC), Mitsu Engineering & Shipbuilding; sabit motorlar bakımından Wartsila, Caterpillar, Rolls-Royce, MAN Energy Solution; kargo pompaları pazarında ise Shinko ve Framko gibi güçlü rakiplerinin olduğu Bildirim Formunda ifade edilmiştir. Söz konusu rakiplere ve ilgili ürün pazarlarında sahip oldukları pazar paylarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir:

Tablo 1: KSOE ve Deniz Motoru Pazarında %5'ten Fazla Pazar Payına Sahip Rakiplerinin Tahmini Global ve Yerel (Türkiye) Pazar Payları

Teşebbüs	Global Pazar Payı (%)	Türkiye Pazar Payı (%)
KSOE	(.)	(.)
HSD Engine	(.)	(.)
Mitsui Eng & SB	(.)	(.)
CSSC	(.)	(.)
MAN Energy Solutions	(.)	(.)
Diğer	(.)	(.)
Kaynak: Taraflardan Gelen Cevabi Yazı		

Tablo 2: KSOE ve Sabit Motorlar Pazarında %5'ten Fazla Pazar Payına Sahip Rakiplerinin Tahmini Global ve Yerel (Türkiye) Pazar Payları

Teşebbüs	Global Pazar Payı (%)	Türkiye Pazar Payı (%)
KSOE	(.)	(.)
Wartsila	(.)	(.)
MAN Energy Solutions	(.)	(.)
Diğer	(.)	(.)
Kaynak: Taraflardan Gelen Cevabi Yazı		

- (14) Bununla birlikte, dosya mevcudu bilgilere göre, OG ile KSOE arasında deniz motorları pazarında potansiyel olarak yatay örtüşme de mevcuttur. Buna göre, KSOE'nin Türkiye'de deniz motorları pazarında üç yıldır faaliyet göstermesi ve satışlarının oldukça sınırlı olması⁷ sebebiyle söz konusu pazardaki payı tahmini olarak %(.)'i geçmediği gibi sabit motorlar ve diğer deniz motorları tek bir pazar olarak kabul edildiğinde ise Türkiye pazarındaki payı %(.)'in altında kalmaktadır.

⁷ KSOE deniz motorları pazarında 2016 yılında (.), 2017 yılında (.), 2018 yılında ise (.) ciro elde etmiştir.

- (15) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, bildirim konu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında pazardaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (16) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.